

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

27 decembrie 2017

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Nicolae Gordilă,

Judecători

Elena Covalenco,

Iurie Diaconu,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 octombrie 2017 și de inculpatul Chiperi Ion, prin care se solicită casarea sentinței Judecătorei Hîncești din 17 iulie 2017 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 octombrie 2017 în cauza penală în privința lui

Chiperi Ion xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 05.07.2017 – 17.07.2017;

2. Instanța de apel: 24.08.2017 – 11.10.2017;

3. Instanța de recurs: 05.12.2017 – 27.12.2017.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătorei Hîncești, sediul Central din 17 iulie 2017, Chiperi Ion a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.171 alin.(3) lit.b) Cod penal la 13 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Acțiunea civilă a fost admisă parțial, dispunându-se încasarea de la Chiperi Ion în beneficiul părții vătămate Solonaru Zinaida a prejudiciului material în sumă de 260 lei și a prejudiciului moral în sumă de 30000 lei, în rest a fost respinsă, ca neîntemeiată.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că Chiperi Ion, la 08 spre 09 mai 2017, ora exactă nefiind stabilită de organul de urmărire penală, în xxxxxxxxxxxx, aflându-se în domiciliul lui L.Solonaru, acționând intenționat, în scopul satisfacerii poftelor sexuale, aplicând forța fizică și constrângere psihică prin amenințare față de minora Z.Solonaru xxxxxxxxxxxx, profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra în legătură cu vârsta fragedă a sa, știind cu certitudine că ultima nu a atins vârsta de 14 ani, a întreținut cu aceasta un raport sexual forțat, în urma căruia a infectat-o cu o boală venerică care, potrivit raportului de expertiză judiciară nr.180 din 29.06.2017, se transmite în rezultatul raportului sexual, cât și a contactului xxxxxxxxxxxx.

3. Împotriva sentinței au declarat apel:

- procurorul, care a solicitat casarea parțială a acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie dispusă încasarea de la inculpat în folosul statului a cheltuielilor judiciare în mărime de 9398 lei pentru efectuarea rapoartelor de constatare și de expertiză în privința părții vătămate Z.Solonaru și a inculpatului

I.Chiperi, invocând că instanța a ignorat prevederile art.227 alin.(1), 229 Cod de procedură penală și nu a reținut faptul că inculpatul a dat acordul de achita cheltuielile date;

- inculpatul, care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, pe motiv că dânsul nu a săvârșit fapta de care a fost recunoscut vinovat, în acțiunile sale nu sunt prezente elementele infracțiunii de viol și că acestea incorect au fost încadrate de organul de urmărire penală ca viol, pe când violul nu a avut loc.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 octombrie 2017, au fost respinse, ca nefondate apelurile declarate de procuror și inculpatul I.Chiperi.

Instanța de apel a indicat că, prima instanță a dat apreciere corectă probelor administrate și circumstanțelor cauzei, examinându-le conform art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor și corect a ajuns la concluzia privind vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate, care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc.

Consecvent, instanța de apel a indicat că, vinovăția inculpatului se confirmă prin declarațiile părții vătămate Z.Solonaru, audiată în condițiile prevederilor art.110¹ Cod de procedură penală, a reprezentantului ei legal L.Solonaru, a martorilor S.Țărnă, A.Başchir și actele cauzei - procesul-verbal de cercetare la fața locului și tabelul fotografic din 17.05.2017, rapoartele de constatare nr.242 din 16.05.2017, de expertiză judiciară nr.147 din 30.06.2017 și nr.180 din 29.06.2017, din analiza cărora se reține că raportul sexual a avut loc, a fost însoțit de constrângere fizică, manifestată prin ridicarea mâinilor părții vătămate și strângerea acestora pentru ca ultima să nu opună rezistență, și constângere psihică, manifestată prin amenințarea cu moartea, ce reiese din declarațiile părții vătămate, care a declarat că inculpatul i-a spus că dacă nu se va supune o va ucide, dânsa percepând aceste amenințări ca fiind reale, precum și de profitarea de imposibilitatea părții vătămate minore de a se apăra, acțiuni care întrunesc elementele laturii obiective și subiective a infracțiunii incriminate.

Totodată, instanța de apel, rezumând materialul probator administrat pe caz, a conchis că prin acesta se combat argumentele inculpatului privind nevinovăția sa, fiind înaintate cu scopul de a induce instanța în eroare și a evita pedeapsa pentru fapta comisă.

Referitor la pedeapsa aplicată, instanța de apel a reținut că prima instanță a dat deplină eficiență prevederilor art.7, 75, 76 Cod penal, ținând cont de circumstanțele cauzei, de gravitatea infracțiunii săvârșite, care face parte din categoria celor excepțional de grave, de motivul acesteia, de persoana inculpatului, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală, precum și de pericolul social al faptei și consecințele acțiunilor inculpatului, stabilindu-i o pedeapsă echitabilă, în măsură să-și atingă scopul de corectare și reeducare al acestuia, lipsind careva împrejurări care ar genera aplicarea față de inculpat a unei pedepse mai blânde.

Cît privește cerința înaintată de procuror, prin care solicită încasarea cheltuielilor judiciare în mărime de 9398 lei, suportate pentru efectuarea rapoartelor

de constatare și de expertiză medico-legală în privința părții vătămate Z.Solonaru și a inculpatului I.Chiperi, instanța de apel a considerat-o neîntemeiată. În acest sens instanța, făcând referire la prevederile art.221 alin.(4), 143 alin.(1) pct.1) și 2), 227 Cod de procedură penală, a conchis că cheltuielile suportate în cadrul urmăririi penale în vederea demonstrării vinovăției inculpatului nu pot fi dispuse spre încasare din contul acestuia, de vreme ce norma de drept prevede clar și explicit că acestea se compensează din contul mijloacelor bugetului de stat.

5. Împotriva hotărârilor judecătorești menționate au declarat recurs ordinar:

- procurorul care, invocând temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în partea ce ține de neîncasarea cheltuielilor judiciare în sumă de 9398 lei, pentru efectuarea expertizelor judiciare în cauza penală, referindu-se repetat la aceleași motive expuse în pct.3 al prezentei decizii;

- inculpatul care, fără a invoca vreun temei de drept prevăzut la art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, solicită casarea hotărârilor judecătorești, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de achitare, pe motiv că în cadrul examinării cauzei i-au fost încălcate drepturile și obligațiile în calitate de bănuț și învinuit prevăzute de art.66 Cod de procedură penală; - partea vătămată a fost audiată în lipsa părții acuzării și avocatului din partea apărării; - declarațiile părții vătămate sunt contradictorii cu ale reprezentantului ei legal; - expertiza medico-legală nu a fost corect efectuată, la care a lipsit expertul; - instanța nu a luat în considerație prevederile art.76, 77 Cod de procedură penală; - nu s-a ținut cont de prezumția de nevinovăție, astfel a fost condamnat în baza unor probe din care nu rezultă dovada vinovăției sale.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestora din următoarele considerente.

Cu referire la recursul ordinar declarat de procuror.

Recurrentul în recurs a invocat ca temei de casare a deciziei instanței de apel pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărârile atacate nu cuprind motivele pe care se întemeiază soluția.

Analizând temeiul dat în raport cu motivele invocate în recursul declarat, Colegiul penal constată că acesta nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului.

Motivul recurrentului, precum că atât prima instanță, cât și instanța de apel incorect nu au dispus încasarea de la inculpat în folosul statului a sumei de 9398 lei, suportate pentru efectuarea rapoartelor de constatare și de expertiză medico-legală în privința părții vătămate Z.Solonaru și a inculpatului I.Chiperi, este neîntemeiat din următoarele considerente.

Potrivit art.227 alin.(1) și (3) și 229 alin.(1) Cod de procedură penală, cheltuieli judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, care se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

Prin urmare, reținând cele expuse supra, Colegiul penal constată că corect instanța de apel a respins solicitarea procurorului de a fi dispuse spre încasare de la inculpat cheltuielile suportate la realizarea rapoartelor de constatare și a expertizelor medico-legale, făcând trimitere la prevederile art.143 alin.(2) Cod de procedură penală, deoarece în cazurile când expertiza a fost dispusă de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată la solicitarea acuzatorului de stat, plățile necesare pentru efectuarea expertizei urmează a fi achitate din contul mijloacelor bănești a bugetului de stat.

La fel, neîntemeiat este și argumentul recurentului, precum că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, deoarece după cum rezultă din decizia recurată, dimpotrivă aceasta, conform art.414 alin.(3) Cod de procedură penală, s-a pronunțat detaliat asupra tuturor motivelor invocate în apel, decizia este bine argumentată, motivată și nu contravine prevederilor art.394 Cod de procedură penală.

Deci, analizând materialele cauzei și hotărârea instanței de apel atacată, instanța de recurs consideră că, în speța examinată sub aspectul vizat nu au fost constatate erori de drept, ce ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Cu referire la recursul ordinar declarat de inculpat.

Conform art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru repararea erorilor de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile stipulate în acest articol.

Inculpatul în recursul declarat, nu a invocat vreun temei prevăzut de art.427 Cod de procedură penală, dar din conținutul acestuia reiese că dânsul consideră hotărârile judecătorești neîntemeiate, pe motiv că în acțiunile lui lipsesc elementele infracțiunii incriminate, temei prevăzut de art.427 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală.

Analizând temeiul dat în raport cu motivele invocate de recurent, Colegiul penal constată că acesta nu și-a găsit confirmare, or, potrivit textului recursului, de fapt, recurentul critică procedura de apreciere a probelor, considerînd-o ca necorespunzătoare circumstanțelor de fapt ale cauzei, și anume declarațiile părții vătămate minore Z.Solonaru și a reprezentantului ei legal L.Solonaru.

La acest capitol Colegiul reține că, conform art.101 alin.(1) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor. În continuare, alin.(2) al acestei norme stipulează că instanța apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.

Astfel, atât prima instanță, cât și instanța de apel, care judecând apelul declarat de inculpat, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, și constatând că aceasta este întemeiată sub aspectul de fapt, a respins apelul declarat menținând sentința primei instanțe, prin care a fost recunoscut vinovat I.Chiperi în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.172 alin.(3) lit.b) Cod penal, reieșind din

valoarea probatorie administrată la caz, care a format convingerea instanței ca fiind dovedită vinovăția acestuia.

Instanța de apel a supus unei verificări minuțioase toate probele cauzei și probatoriul administrat confirmă pe deplin existența și săvârșirea de către inculpat a infracțiunii reținute în sarcina lui, atât sub aspectul laturii obiective, cât și a celei subiective.

Astfel, se constată că în cauză s-au stabilit toate elementele componente ale infracțiunii imputate inculpatului, inclusiv și vinovăția acestuia, instanțele de fond s-au pronunțat asupra circumstanțelor de fapt și și-au motivat concluzia prin cumulul de probe pertinente și concludente, administrate pe parcursul judecării cauzei și apreciate în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, în mod obiectiv, și anume declarațiile părții vătămate Z.Solonaru, audiată în condițiile prevederilor art.110¹, a reprezentantului ei legal L.Solonaru, a martorilor S.Țărnă, A.Başchir și actele cauzei - procesul-verbal de cercetare la fața locului și tabelul fotografic din 17.05.2017, rapoartele de constatare nr.242 din 16.05.2017, de expertiză judiciară nr.147 din 30.06.2017 și nr.180 din 29.06.2017, ce au format convingerea instanței asupra vinovăției inculpatului de comiterea faptei pentru care a fost recunoscut vinovat.

Argumentele recurentului, precum că instanța de apel a apreciat incorect și unilateral probele administrate în cauză, și anume declarațiile părții vătămate minore, care nu a fost audiată în prezența procurorului și a avocatului din partea apărării, Colegiul le consideră ca fiind declarative. La acest capitol se reține că, potrivit art.110¹ Cod de procedură penală, audierea minorului în vârstă de până la 14 ani în cauzele penale privind infracțiunile cu caracter sexual, se va efectua de către judecătorul de instrucție în spații special amenajate, dotate cu mijloace de înregistrare audio-video, prin intermediul unui psihopedagog, iar declarațiile minorului audiat se înregistrează prin mijloace audio-video și se consemnează integral într-un proces-verbal.

Din materialele cauzei rezultă că partea vătămată minoră a fost audiată la urmărirea penală, iar apărarea nu a înaintat întrebări și nici nu au făcut obiecții la procesul-verbal de audiere a părții vătămate în condiții speciale, deși au avut această posibilitate. Instanțele de fond nu au dispus audierea repetată a minorei pentru a nu o afecta emoțional repetat și a nu o revictimiza.

Prin urmare, argumentele inculpatului, precum că el nu se face vinovat de comiterea infracțiunii pentru care a fost recunoscut vinovat, sunt neîntemeiate și contravin materialelor din dosar, iar nerecunoașterea vinovăției de către acesta, nu echivalează cu achitarea sa, de vreme ce există probe pertinente și concludente care, în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor, cert dovedesc vinovăția lui în săvârșirea infracțiunii imputate.

Astfel, toate probele administrate au primit o apreciere la justa lor valoare, concluziile privind vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate rezultă din circumstanțele de fapt stabilite în cauză, iar motivele aduse de recurent, precum că instanța nu a dat o apreciere obiectivă probelor din dosar, și anume declarațiilor părții vătămate și a reprezentantului ei legal, țin de starea de fapt a cauzei și nu sunt prevăzute ca temei pentru recurs în art.427 Cod de procedură

penală.

Colegiul penal atestă că partea vătămată și reprezentantul ei legal, au dat declarații în condițiile libertății de voință și conștiință, acestea reflectă adevărul cunoscut de ele și că asupra lor nu au existat presiuni sau ingerințe ale organului de urmărire penală sau ale altor persoane, care să fi afectat acuratețea și realitatea celor consemnate în declarațiile scrise existente la dosar, că nu au existat sugestii sau alte elemente de influențare din partea organelor de drept sau ale altor persoane în sensul de a-l acuza pe I.Chiperi pe nedrept.

Astfel, instanța de recurs constată că temeiurile invocate de recurent cu referire la lipsa elementelor constitutive ale infracțiunii în acțiunile sale, se combat prin materialele cauzei și nu se semnalizează în esență presupusa eroare de drept, astfel încât, hotărîrea atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, care în totalitatea lor resping argumentele acestuia, precum că nu ar fi săvârșit infracțiunea imputată. Prin urmare, în cauză, semnele faptei prejudiciabile coincid cu semnele componenței infracțiunii prevăzute de norma juridico-penală și fapta reținută în seama inculpatului poartă un caracter definit și cert.

Lipsite de temei sunt și afirmațiile inculpatului, precum că i-ar fi fost încălcate drepturile în calitate de bănuit și învinuit, că expertiza medico-legală a fost efectuată în lipsa expertului și aceasta este una arbitrară, deoarece inculpatul nu a indicat expres care drepturi prevăzute de art.66 Cod de procedură penală i-au fost încălcate în calitate sa de bănuit și învinuit. Efectuarea expertizei medico-legale, cât și cea în comisie, au fost dispuse cu respectarea prevederilor art.142 - 144, 148 Cod de procedură penală, efectuate de către experți licențiați cu studii superioare în medicină și specializare în medicină legală, ce au fost preîntâmpinați de răspundere pentru prezentarea cu bună-știință a concluziilor false, potrivit art.312 și 315 Cod penal, acestea au fost aduse la cunoștință inculpatului care, potrivit drepturilor sale prevăzute de art.151 alin.(5) Cod de procedură penală, careva obiecții nu a înaintat, de unde se prezumă că a căzut de acord cu concluziile și constatările făcute de experți (f.d.51).

Colegiul penal constată că și pedeapsa i-a fost stabilită inculpatului cu respectarea prevederilor art.7, 61, 75 Cod penal, ținându-se seama de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de gradul pericolului social al infracțiunii comise, de persoana acestuia și de toate circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, pedeapsa fiind una echitabilă, proporțională faptei săvârșite și în limita sancțiunii normei penale în baza căreia a fost declarat vinovat, fiind individualizată conform prevederilor legale.

În concluzie, instanța de recurs conchide că decizia instanței de apel cuprinde fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelurilor, precum și motivele adoptării soluției, ceea ce se încadrează în prevederile art.417 Cod de procedură penală.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În baza celor expuse, Colegiul penal conchide că nu există temei legal pentru

admiterea recursurilor ordinare și, potrivit legii, decide asupra inadmisibilității recursurilor declarate de procuror și inculpat, ca fiind vădit neîntemeiate.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta și inculpatul Chiperi Ion, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 octombrie 2017, în cauza penală în privința lui Chiperi Ion, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integrală la 17 ianuarie 2018.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu